

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Tdo/47/2015
Identifikačné číslo spisu:	3811010203
Dátum vydania rozhodnutia:	09.09.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Kostolanská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:3811010203.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Serbovej a sudcov JUDr. Aleny Šiškovéj a JUDr. Martina Bargeľa na neverejnom zasadnutí 9. septembra 2015 v Bratislave v trestnej veci obvineného I. H. a spol. pre zločin ublíženia na zdraví v štádiu pokusu formou spolupáchateľstva podľa § 14 ods. 1, § 20, § 155 ods. 1 Trestného zákona a iné, vedenej na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. 2T 55/2011, o dovolaní, ktoré podal obvinený C. Y. prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. Jána Kokindu, proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 22. marca 2012, sp. zn. 2To 23/2012, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Trestného poriadku dovolanie obvineného C. Y. sa o d m i e t a .

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Prievidza zo 7. decembra 2011, sp. zn. 2T 55/2011, bol obvinený C. Y. (spolu s obvineným I. H. a M. D.) uznaný za vinného zo spáchania zločinu ublíženia na zdraví v štádiu pokusu formou spolupáchateľstva podľa § 14 ods. 1, § 20, § 155 ods. 1 Trestného zákona a prečinu výtržníctva formou spolupáchateľstva podľa § 20, § 364 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona na tom skutkovom základe, že

dňa 18. októbra 2010 o 18.00 hodine v Prievidzi pred pohostinstvom Semafor vedľa autobusovej stanice a za pohostinstvom Rampa pri autobusovej stanici v Prievidzi spoločným konaním fyzicky napadli poškodeného V. X. a to tak, že I. H. poškodeného V. X. v pohostinstve Semafor zhodil zo stoličky a minimálne 1 krát ho udrel päťou do oblasti tváre, následne poškodený vyšiel von pred pohostinstvo Semafor, kde ho opätovne napadol I. H. tak, že ho niekoľko krát kopol do oblasti tváre a hrude, M. D. poškodeného na zemi kopol minimálne 2 krát do hlavy a hornej časti tela, po tomto sa poškodený V. X. postavil a išiel smerom na pohostinstvo Rampa pri autobusovej stanici, pričom ho všetci traja obvinení za týmto pohostinstvom v uličke napadli a to tak, že I. H. ho minimálne 2 krát kopol do oblasti hlavy, C. Y. ho taktiež niekoľkokrát kopol do oblasti hlavy a nohami skákal po hlave poškodeného a M. D. taktiež poškodeného niekoľkokrát kopol do oblasti hornej časti tela a hlavy, čím poškodenému V. X. spôsobili zranenia - vnútrolebkové krvácanie pod mozgový obal (pavúčnicu) v ľavej čelovej oblasti,

mnohopočetné pomliaždenie s krvnými výronmi tváre, zlomeninu sánky vľavo, zlomeninu nosa, zlomeninu pravej a ľavej jarmovej kosti, zlomeninu ľavej očnénice, zlomeninu V a VI väčšej intenzity útoku vzhľadom na predmet a smer útoku mohlo dôjsť podľa znaleckého posudku k ťažkej ujme na zdraví.

Okresný súd obvinenému C. Y. podľa § 155 ods. 1, § 41 ods. 1, § 38 ods. 4, § 37 písm. h/, písm. m/, § 39 ods. 1 Trestného zákona uložil úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 5 rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Trestného zákona ho súd na výkon trestu zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Proti rozsudku Okresného súdu Prievidza podali obvinení M. D. a C. Y. odvolania, ktoré Krajský súd v Trenčíne uznesením z 22. marca 2012, sp. zn. 2To 23/2012, ako nedôvodné podľa § 319 Trestného poriadku zamietol.

Proti uvedenému uzneseniu krajského súdu podal obvinený C. Y. sám, aj prostredníctvom svojho obhajcu, dovolanie z dôvodu uvedenom v § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku, teda že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

V rukou písanom podaní obvinený uviedol, že podáva dovolanie z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku, pretože bolo porušené jeho právo zo strany vyšetrovateľa. Keď na to poukazoval na pojednávaniach, tieto námietky boli prehliadané ako nepodstatné. Všetko sa točilo len okolo jeho registra trestov. Stále sa cíti byť nevinný.

Obhajca v doplnení dovolania namietal, že okresný aj krajský súd pochybili pri právnom posúdení skutku, keď neaplikovali základnú zásadu trestného konania „in dubio pro reo“. V konaní pred súdom spoluobvinení H. a D. jednoznačne vylúčili účasť obvineného na fyzickom útoku voči poškodenému, z ktorého ho neusvedčil ani samotný poškodený, ani pracovníčka pohostinstva K.. Poukazoval na nesprávny postup súdov, ktorí tvrdenia spoluobvinených, vzhľadom na predchádzajúce výpovede, nepovažovali za pravdivé. Čo sa týka usvedčujúcich dôkazov - výpovedí svedkov N. a M., tieto súdy nesprávne vyhodnotili ako pravdivé. Uvedení svedkovia klamali v snahe hodiť celé konanie na osobu obvineného. Z materiálnych dôkazov, ktoré boli produkované, neboli zistené žiadne krvné stopy, ktoré by patrili obvinenému a taktiež ani mechanizmus zranení s popisom jeho údajného konania nekorešponduje so znaleckým posudkom MUDr. Babiaka. Za daného stavu teda nebolo nepochybne preukázané, že by sa mal obvinený dopustiť skutku, za ktorý bol odsúdený, a preto použitie zásady „in dubio pro reo“ bolo na mieste a mal byť oslobodený spod obžaloby. Vzhľadom na uvedené obhajca žiadal, aby najvyšší súd vyhovel jeho dovolaniu za súčasného zrušenia rozsudku Okresného súdu v Prievidzi, sp. zn. 2T 55/2011, v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 2To 23/2012.

K podanému dovolaniu sa písomne vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Prievidza, ktorý považoval dovolanie obvineného za nedôvodné. Poukazoval na to, že obvinený namietal hodnotenie dôkazov a správnosť a úplnosť zisteného skutku, ktorý dovolací súd nemôže skúmať a meniť. Preto navrhol, aby najvyšší súd dovolanie obvineného podľa § 382 písm. c/ Trestného poriadku odmietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku), zistil, že dovolanie je prípustné (368 ods. 1 Trestného poriadku), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Trestného poriadku) a prostredníctvom ustanoveného obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), po vyčerpaní riadneho opravného prostriedku (§ 372 Trestného poriadku) a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku). Pri skúmaní, či bola dodržaná lehota v zmysle § 370 ods. 1 Trestného poriadku na podanie dovolania zistil nasledujúce skutočnosti:

Z predloženého spisového materiálu vyplýva, že rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne z 22. marca 2012, sp. zn. 2To 23/2012, ktorým bola trestná vec obvineného C. Y. právoplatne skončená, bolo

obvinenému, ako aj jeho obhajcoví, doručené 31. mája 2012. Od tohto dňa začala obvinenému plynúť trojročná lehota na podanie dovolania. Koniec tejto lehoty pripadol na 31. mája 2015.

Obvinený dňa 22. novembra 2012 podal na Okresný súd Prievidza žiadosť o ustanovenie obhajcu pre dovolacie konanie spolu s uvedením dôvodov, pre ktoré chce dovolanie podať. Následne okresný súd 19. decembra 2012 opatrením ustanovil obvinenému obhajcu JUDr. Viliama Vaňku st., pričom obhajcovi toto opatrenie bolo doručené 7. januára 2013. Listom zo dňa 8. októbra 2013 žiadal okresný súd JUDr. Viliama Vaňku st. o vyjadrenie, z akého dôvodu ešte nebolo podané dovolanie za obvineného. V písomnom vyjadrení ustanovený obhajca uviedol, že v uvedenej veci podal podnet ministrovi spravodlivosti na podanie dovolania podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku, pričom zo strany ministerstva mu bolo dňa 26. septembra 2013 doručené oznámenie, že neboli zistené žiadne porušenia, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania. Zároveň uviedol, že jeho klient netrvá na podaní dovolania. Okresný súd 8. novembra 2013 vyzval obvineného, či dovolanie doručené okresnému súdu 23. novembra 2012 berie späť. Obvinený v odpovedi na výzvu súdu uviedol, že žiada o ustanovenie nového obhajcu, konkrétne JUDr. Pavla Babiaka z dôvodu nezáujmu zo strany obhajcu JUDr. Viliama Vaňku st., zároveň uviedol, že svoje dovolanie neberie späť a žiada, aby sa pokračovalo v konaní. Následne okresný súd opatrením z 8. januára 2014 oslobodil JUDr. Viliama Vaňku st. od povinnosti obhajovania obvineného C. Y. a ďalším opatrením z toho istého dňa ustanovil obvinenému obhajcu JUDr. Jána Kokindu (doručené 14. januára 2014) za účelom podania dovolania a obhajoby v dovolacom konaní. Dňa 19. júna 2015 okresný súd vyzval obhajcu JUDr. Kokindu, aby doplnil dovolanie obvineného, alebo oznámil súdu, prečo doteraz dovolanie nepodal. Následne obhajca 16. júla 2015 zaslal súdu doplnenia dovolania obvineného.

Z uvedeného je zrejmé, že dovolanie zaslané obhajcom JUDr. Jánom Kokindom bolo podané až po uplynutí trojročnej lehoty v zmysle § 370 ods. 1 Trestného poriadku. Najvyšší súd však dospel k záveru, že odmietnutím dovolania obvineného, ako oneskorene podaného podľa § 382 písm. a/ Trestného poriadku, by došlo k porušeniu práva obvineného na spravodlivé súdne konanie v zmysle čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a k porušeniu práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, keďže obvinený svoje ručne písané dovolanie podal včas a len v dôsledku nečinnosti obhajcu bolo kvalifikované dovolanie v zmysle požiadaviek ustanovenia § 373 Trestného poriadku podané až po lehote. Najvyšší súd sa preto podaným dovolaním zaoberal aj s ohľadom na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 5. februára 2014, sp. zn. I. ÚS 217/2013.

Vo vzťahu k obvineným uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku najvyšší súd uvádza:

Podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia pričom správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Podstatou správnej právnej kvalifikácie je, že skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní (ktorého správnosť a úplnosť dovolací súd nemôže skúmať a meniť) bol subsumovaný (podradený) pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku.

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdu, ktorým sa má zabezpečiť náprava procesných a hmotnoprávnych chýb, taxatívne uvedených ako dovolacie dôvody v ustanovení § 371 ods. 1 písm. a/ až písm. n/ Trestného poriadku; neslúži k revízii skutkových zistení urobených súdmi prvého a druhého stupňa.

Z odôvodnenia dovolania je zrejmé, že obvinený namietal predovšetkým spôsob, akým súdy prvého a druhého stupňa v napadnutom konaní vyhodnotili vykonané dôkazy v jeho neprospech.

V tejto súvislosti najvyšší súd konštatuje, že vykonávanie dôkazov a ich hodnotenie sa v plnom rozsahu

vykonáva v rámci konania pred súdom, a to príslušnými procesnými súdmi ako v prvom stupni, tak aj v konaní o riadnom opravnom prostriedku.

Proces dokazovania (a to nielen z hľadiska hodnotenia obsahu jednotlivých dôkazov, ale aj z hľadiska rozsahu dokazovania) je ovládaný zásadou voľného hodnotenia, kedy po vykonaní logických úsudkov v kontexte všetkých, vo veci vykonaných dôkazov, dochádza k vydaniu meritórneho rozhodnutia. Zákon pritom neurčuje a ani nemôže určiť konkrétne pravidlá, podľa ktorých by sa malo vychádzať v konkrétnom prípade pri určení rozsahu dokazovania alebo pri hodnotení obsahu dôkazov, prípadne ich vzájomnej súvislosti. Jediným všeobecným pravidlom určujúcim rozsah dokazovania je zásada vyjadrená v ustanovení § 2 ods. 10 Trestného poriadku, podľa ktorej orgány postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, a to v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie.

Nevykonanie dokazovania v rozsahu predpokladanom obvineným a hodnotenie dôkazov spôsobom, ktorý nezodpovedá predstavám obvineného, nie je možné uplatniť ako dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku (nesprávne právne posúdenie skutku), ale ide o skrytú formu vyjadrenia záujmu obvineného, aby boli vykonané dôkazy (zistený skutkový stav) v jeho prospech.

Pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia existencie dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili sudy prvého a druhého stupňa. V trestnej veci obvineného C. Y. to teda znamená, že pre dovolací súd je rozhodujúce skutkové zistenie, podľa ktorého obvinený spáchal skutok tak, ako je uvedené v rozsudku okresného súdu. Tieto skutkové okolnosti obsiahnuté v popise skutku potom poskytujú spoľahlivý podklad pre naplnenie všetkých zákonných znakov zločinu ublíženia na zdraví v štádiu pokusu formou spolupáchateľstva podľa § 14 ods. 1, § 20, § 155 ods. 1 Trestného zákona a prečinu výtržníctva formou spolupáchateľstva podľa § 20, § 364 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona, zo spáchania ktorých bol obvinený uznaný vinným.

V súvislosti s námietkou obvineného, že sudy neaplikovali základnú zásadu trestného konania (v pochybnostiach v prospech obvineného), najvyšší súd poznamenáva, že použitie zásady "in dubio pro reo", ktorá vyplýva z ustanovenia § 2 ods. 4 Trestného poriadku, prichádza do úvahy len vtedy, ak pochybnosti, ktoré vznikli v trestnom konaní o dokazovanej skutočnosti, trvajú aj po vykonaní a zhodnotení všetkých dostupných dôkazov, ktoré môžu reálne prispieť k náležitému zisteniu skutkového stavu, a to v rozsahu nevyhnutnom na objektívne, stavu veci a zákonu zodpovedajúce spravodlivé rozhodnutie. Táto zásada sa týka iba skutkových zistení, čo však nemôže byť, s poukazom na vyššie uvedené, predmetom skúmania dovolacieho súdu.

Vzhľadom na uvedené najvyšší súd na tomto základe, bez meritórneho preskúmania veci, na neverejnom zasadnutí konštatoval, že je zrejmé nenaplnenie dôvodov dovolania uplatnených obvineným, a preto tento mimoriadny opravný prostriedok podľa § 382 písm. c/ Trestného poriadku odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.